

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2024/6210
Styresak
45/25

Dokumentdato
28.04.2025
Møtedato
06.05.2025

Om administrasjon ved HF

Bakgrunn

HF står i en økonomisk krevende situasjon med færre studenter og ubalanse mellom kostnader og inntekter. Videre kostnadskutt vil være nødvendig dersom ikke resultatinntektene økes. Gitt situasjon er det naturlig å gi fakultetsstyret en status og mulighet til innspill på dimensjonering av den samlede administrasjonen ved HF.

Den økonomiske situasjonen har bakgrunn i lavere opptakstall over tid og dels nasjonalpolitiske innstramninger og prioriteringer. For første gang på mange tiår, opplever vår sektor en markant økonomisk realnedgang. På nasjonalt plan er konsekvensene av dette mange, inkludert oppsigelser, sluttpakker og stillingsstopp. Flere år med både små og store statlige kutt (ABE-kutt, pensjonskutt, manglende lønns- og priskompensasjon m.m.) kombinert med kostnadsøkning generelt i samfunnet, har gitt redusert kjøpekraft. Tre år med svake opptakstall (2022-2024) har medført betydelig færre studenter ved HF, noe som vil medføre reduserte resultatinntekter i årene 2026-2028. Vi ser nå at gapet mellom inntekter og kostnader øker. Det betyr flere ting, inkludert at vi må kutte kraftig i kostnadene for å unngå et uholdbart akkumulert underskudd fremover ([Fakultetsstyresak 82/24](#)).

Med bakgrunn i de økonomiske realitetene vedtok fakultetsstyret i desember 2024 en revidert faglig bemanningsplan for perioden 2025-2030 med krevende prioriteringer ([Fakultetsstyresak 83/24](#)). I budsjettet for 2025 ble strategiske satsinger og driftsposter kuttet med ca. 10 millioner og bruk av vikarer er strammet inn for alle stillinger ([Fakultetsstyresak 82/24](#)).

Administrasjon og linjeledelse

Ansvar for den samlede administrasjonen ved fakultetet er lagt til fakultetsdirektør ([UiB sin regelsamling §8, Utfyllende regler ved HF](#)). På fakultetsnivå har HF delt ledelse mellom valgt dekan på åremål og fast ansatt fakultetsdirektør. På instituttnivå er det enhetlig ledelse med ansatte instituttledere på åremål. Ansatte i fakultetsadministrasjonen har linjeledelse til fakultetsdirektør. Ansatte i institutt- og senteradministrasjon har linjeledelse til instituttleder. Personalansvar og arbeidsledelse for administrativt ansatte delegeres i stor grad til henholdsvis seksjonssjefer i fakultetsadministrasjonen, og til administrasjonssjefer ved instituttene. En viktig arena for koordinering av de administrative tjenestene er faste ledermøter mellom faglige og administrative ledere på begge nivåer.

Administrasjon i endring

HF gjennomførte i perioden 2005-2007 en stor omorganisering der antall institutter ble redusert fra 11 til fem og den samlede administrasjonen på institutt- og fakultetsnivå gjennomgikk en omfattende omstillingsprosess med utarbeiding av en ny funksjons- og bemanningsplan. I arbeidet ble det vektlagt fordeler med større og mindre sårbare administrasjoner, samt samling av fellestjenestene innenfor personal- og økonomi til fakultetsadministrasjonen.

Den strukturelle organiseringen av HF er den samme i 2025 som etter reorganiseringen i 2007. Den største endringen er at «Institutt for musikk – Griegakademiet» ble skilt ut fra HF 1. januar 2017 og ble del av det nye Fakultet for Musikk, Kunst og Design.

I forbindelse med utarbeidelsen av ny HF strategi 2012-2016, ble det gjennomført en revidering av funksjons- og bemanningsplan for administrasjonen. Dette med utgangspunkt i en evaluering av omorganiseringen fra 2007. Det ble i denne prosessen ikke identifisert behov for eller gjennomført større endringer, men det ble anbefalt en styrking og omprioritering av ressurser på flere områder og en videre gjennomgang med tanke på rolleavklaringer og arbeidsflyt i organisasjonen. I 2013 ble det nedsatt en prosjektgruppe som skulle foreslå oppfølgings- og forbedringstiltak. Prosjektgruppen anbefalte en rekke forslag til forbedringer og det ble utarbeidet handlingsplaner for de administrative områdene som ble fulgt opp i årene 2014-2016.

I perioden fra 2016 til 2024 har det blitt gjennomført en rekke justeringer i både organisasjonskart, arbeidsdeling mellom nivåene og innføring av nye systemer som har hatt konsekvenser for arbeidsprosesser for både hele UiB og for HF. Eksempler på dette er sentralisering av dokumentsentertjenestene ved UiB, oppretting av «Seksjon for forskning og formidling» som del av fakultetsadministrasjonen, innføring av nye arkiv, HR og økonomisystemer, samt innføring et felles UiB «Tjenestesenter for lønnsnær HR» fra 1. mars 2025 m.m.

HF gjennomførte i perioden 2023-2024 ledelse- og organisasjonsutviklingsprosjektet «Fokus på samarbeid». Prosjektet hadde som målsetting å bidra til forbedring av fakultetets samlede administrative tjenester med vekt på samarbeid mellom nivåene og mellom administrasjon og faglig virksomhet. Det ble jobbet særlig med områdene prosjektøkonomi, totaløkonomi, forskningsstøtte og timeplanlegging.

På initiativ fra UiB ledelsen ble det høsten 2024 jobbet med å re-etablere et felles målbilde for den samlede administrasjonen ved UiB, med vekt på å støtte opp om UiBs ambisjoner og kjerneoppgaver. Målbildet skal være en referanseramme for videreutvikling av en mere helhetlig administrasjonen ved UiB (Se vedlegg).

[UiB tjenesteutvikling](#) og [Tjenesteinnovasjonsprogrammet\(TIP\)](#) har over tid vært viktige plattformer for endring og kompetanseheving av de administrative tjenestene. I prosjektet «Fokus på samarbeid» fikk HF tilgang på ressurser fra UiB tjenesteutvikling og hadde stor nytte av kompetansen hos egne TIP alumner.

Dette er eksempler på at det både ved UiB og HF foregår et kontinuerlige forbedringsarbeid med stadige justeringer i organisering, arbeidsmetodikk, arbeidsflyt og tekniske løsninger. Disse justeringene har som oftest motivasjon i et ønske om å tilpasse seg strategiske prioriteringer, ressursituasjonen, identifiserte brukerbehov eller et generelt ønske om å forbedre og/eller effektivisere de administrative tjenestene.

En fornuftig dimensjonering av de administrative tjenestene fordrer både rett kompetanse, gode tekniske løsninger, brukerinnsett, avklarte forventninger og en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom UiB-nivået, fakultetsnivået og instituttnivået.

De administrative hovedområdene ved HF

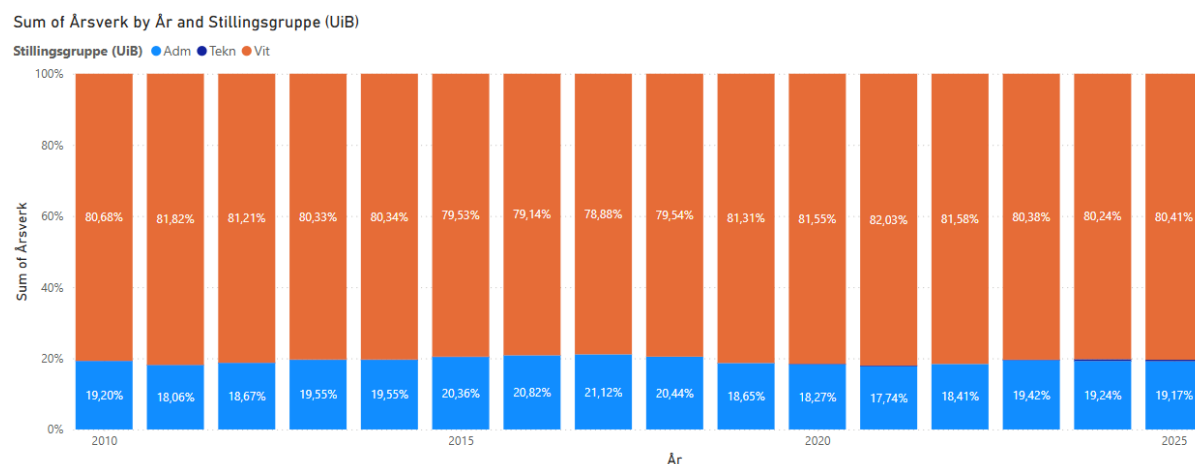
De administrative hovedområdene ved Det humanistiske fakultet er studie, økonomi, HR, forskning, forskerutdanning og formidling. Disse kan videre deles opp i en rekke mer spesialiserte underoppgaver. I tillegg har administrasjonen et særlig forvaltningsansvar. Dette ansvaret innebærer å sikre at virksomheten opererer innenfor de lover, forskrifter og retningslinjer som gjelder i offentlig sektor og ved UiB. Av andre større og viktige oppgaver inngår også tilrettelegging og saksforberedelse for universitetsdemokratiets styre, råd og utvalg på alle nivåer. Med jevnlig utskifting av faglige ledere gjennom valg eller åremål, har administrasjonen også en viktig funksjon som institusjonens kontinuitetsbærere og felles hukommelse.

Kompleksiteten og utviklingen i administrative oppgaver har gått i retning av flere spesialister og færre generalister. Det er stor konkurranse om administrative stillinger. De som rekrutteres har et høyt utdannings- og kompetansenivå, og inngår som viktige støttespillere og rådgivere for studenter, ansatte og ledere. Det er likevel relativt høy turnover i administrative stillinger sammenlignet med i den vitenskapelige staben.

Ved punktmåling har HF per 1. april 2025 totalt ansatte tilsvarende 426,42 årsverk. Av disse er 342,46 årsverk i vitenskapelige stillingskoder, 81,96 årsverk er administrasjon og to årsverk ansatt i tekniske stillinger. Fakultetsadministrasjonen består av 30,4 årsverk og resterende er organisert ved instituttene og sentrene. Økonomi og HR er i stor grad organisert som fellesfunksjoner, mens de øvrige områdene har en arbeidsdeling mellom nivåene.

Forholdstall er vist i figuren nedenfor som gjennomsnittstall per år.

Figur 1

Tallene er hentet fra årsverksrapport i Tableau og viser gjennomsnitt pr år og for 2025 per 1.april. Inkludert i tallene er alle registrerte ansatte (faste og midlertidige) fordelt på vitenskapelige, tekniske og administrativt ansatte.

Forholdstallet mellom vitenskapelige og administrative årsverk kan gi en indikator på om administrasjonen har en rimelig dimensjonering og normen har ved HF over lang tid vært 80/20 og som figur 1 viser har det vært kun små avvik fra normen de siste 15 årene.

Tabell 1 viser gjennomsnitt på årsverk for faste administrative stillinger fordelt på organisatoriske enheter ved HF. Bak utviklingen i tallene ligger det ulike forklaringsvariabler som for eksempel økt eksternfinansiering og HR relaterte forhold.

Tabell 1: Årsverk 2012-2025

Enhet	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fak. adm.	28,1	30,5	31,3	31,7	32,1	29,8	29,1	28,8	29,5	29,9	29,2	32,0	29,7	29,5
IF	9,9	10,2	9,7	11,1	11,1	11,0	11,7	11,7	11,1	9,3	9,2	9,8	10,6	10,8
LLE	13,5	13,9	15,6	14,5	13,1	13,9	12,0	12,3	14,8	15,1	14,3	14,6	15,2	14,8
AHKR	10,7	10,7	11,8	11,6	10,5	11,1	13,0	12,1	11,0	12,7	11,7	11,2	12,0	11,8
FOF	7,8	7,9	7,9	8,4	8,1	7,8	7,4	6,5	6,5	7,0	5,8	6,0	5,4	5,4
SKOK	2,5	2,3	1,3	2,0	2,0	2,0	1,9	1,2	1,4	1,8	2,0	2,0	2,2	2,3
SVT	1,2	1,4	1,3	1,6	1,7	1,8	1,7	1,5	2,2	2,3	2,6	2,0	2,1	2,4
SUM	73,7	76,8	78,8	80,8	78,5	77,3	76,7	74,1	76,6	78,1	74,7	77,6	77,3	76,7

Tallene i tabell 1 er hentet ut av årsverkslister fra rapporteringsløsningen Tableau og viser gjennomsnitt faste administrative stillinger i 2012-2024 og per april for 2025.

Studieadministrasjon er det området med størst antall administrative årsverk og er relativt større ved HF enn ved flere av de andre fakultetene ved UiB. Dette har bakgrunn i et stort antall studenter, studieprogram og emner. Endringer i studieporteføljen eller andre endringer av den faglige virksomheten kan påvirke behovet for administrative tjenester.

HF har de siste årene prioritert administrative støttefunksjoner mot bidrag- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA), både fordi den eksternfinansierte aktiviteten har økt fra 50,6 mill. i 2010 til ca. 103 mill. i 2024 og utgjør nå over 20 % av fakultetets totaløkonomi, mot 13,5 % i 2010 og fordi eksternfinansierte prosjekter ofte er administrativt krevende. 10-15 administrative årsverk er ved HF er i dag direkte eller indirekte knyttet til (og finansiert av) eksternfinansiert prosjektaktivitet, som for eksempel prosjektøkonomer, prosjektadministratorer, forskningsrådgivere, EVU-administratorer, kommunikasjonsmedarbeidere m.fl.

Ved UiB er alle administrative stillinger faste ansettelser uavhengig av finansiering ([Universitetsstyresak 65/17](#)), med unntak av vikariater under tre år. Størstedelen av administrative årsverk inngår i fakultetets fastlønnsbudsjett, selv om eksternfinansierte stillingsressurser har økt i takt med den eksternfinansierte prosjektporteføljen. Administrative stillinger finansiert av tidsavgrensede prosjekter byr på noen særlige utfordringer. Administrative stillinger kan ikke sies opp med begrunnelse i bortfall av finansiering og det er

derfor viktig at man *for det første* er restriktiv med ansettelser på eksterne midler, og *for det andre* at man allerede i rekrutteringsfasen kompetansevurderer kandidatene i forhold til senere innpassing og dermed i forhold til den samlede dimensjoneringen av det administrative støtteapparatet ved HF.

Fakultetsdirektørens kommentar

Et godt samspill mellom administrativt og vitenskapelig ansatte er av avgjørende betydning dersom UiB og HF skal nå sine strategiske målsettinger i årene fremover. HFs kapasitet knyttet til kjerneoppgaver som forskning og utdanning er i betydelig grad avhengig av administrative strukturer, ressurser og kompetanse. Det gir mer mening å snakke om den samlede kapasiteten til HF enn å fokusere på ansattkategorier ettersom relasjonen mellom faglig kapasitet og administrativ kapasitet ikke er konkurrerende, men komplementær.

Strammere økonomiske tider i årene fremover vil trolig medføre en moderat nedjustering av vitenskapelige årsverk. Administrasjonen vil da få en forventning om å nedjustere tilvarende. Det må altså forventes en samlet reduksjon i administrative årsverk i årene fremover, både i fakultetsadministrasjonen og ved enhetene.

[I vedtatt strategi ved HF for perioden 2023-2030](#) står det at vi skal «gjennomgå organiseringen av administrasjonen ved HF i sin helhet forut for innflytting i nytt HF-kvartal, med vekt på å sikre fordeler ved samlokalisering». Dette betyr forventninger om at en samlokalisering vil muliggjøre effektivisering, forbedring og en gjennomgang av dimensjoneringen av de administrative tjenestene. En tettere fysisk samlokalisering av den samlede administrasjonen ved HF skal vurderes inn i arealdisponeringene.

Våren 2025 arbeides det med revidering av UiBs masterplan for areal. Det forventes at nytt HF kvartal vil bli prioritert i den reviderte masterplanen. Det vil i så fall innebære at det nye kvartalet kan bli realisert i løpet av de neste fem årene. I god tid før innflytting bør det rigges et organisasjonsprosjekt som følger opp HF strategiens målsettinger angående organisering og samlokalisering. Et slikt prosjekt vil selvfølgelig forankres i fakultetsstyret.

Ambisjonen er at administrasjonen ved HF skal fortsette å være den beste ved UiB.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar saken til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Vedlegg: Målbilde for UiB sin administrasjon (2025-2030)

Vedlegg – Målbilde for UiB sin administrasjon (2025-2030)

Helhetlig administrasjon 2025–2030*

Sammen bidrar vi til å oppfylle UiBs mål og ambisjoner med tjenester som skaper verdi for våre kjerneoppgaver.

**revideres etter 2–3 år*

Vi skal:

- levere brukervennlige og sammenhengende tjenester av høy kvalitet
- prioritere for å øke gjennomføringskraft
- standardisere der det er mulig
- oppmuntre til initiativ og kreativitet
- utvikle kultur for endring, deling og samarbeid
- bruke bærekraftig teknologi for å forenkle og effektivisere tjenester

Vi arbeider:

- fleksibelt
- effektivt
- brukerorientert
- nyskapende
- lærende

